

Devastačný dopad ateizácie komunistického režimu v Albánsku – misionárske výzvy

O Albánsku sa dnes možno veľa dozvedieť z internetových zdrojov, takže ak vás zaujíma história, kultúra, geografia, príroda... istotne viete, kde hľadať. Spomeniem však dôležitý historický fakt, ktorý je potrebné mať na pamäti, keď sa hovorí o náboženskej situácii v Albánsku.

Po druhej svetovej vojne sa v Albánsku dostala moc do rúk komunistov a Albánsko sa vydalo cestou budovania socializmu. Vedúcu pozíciu získala Albánska strana práce a komunistický diktátor Enver Hodža.

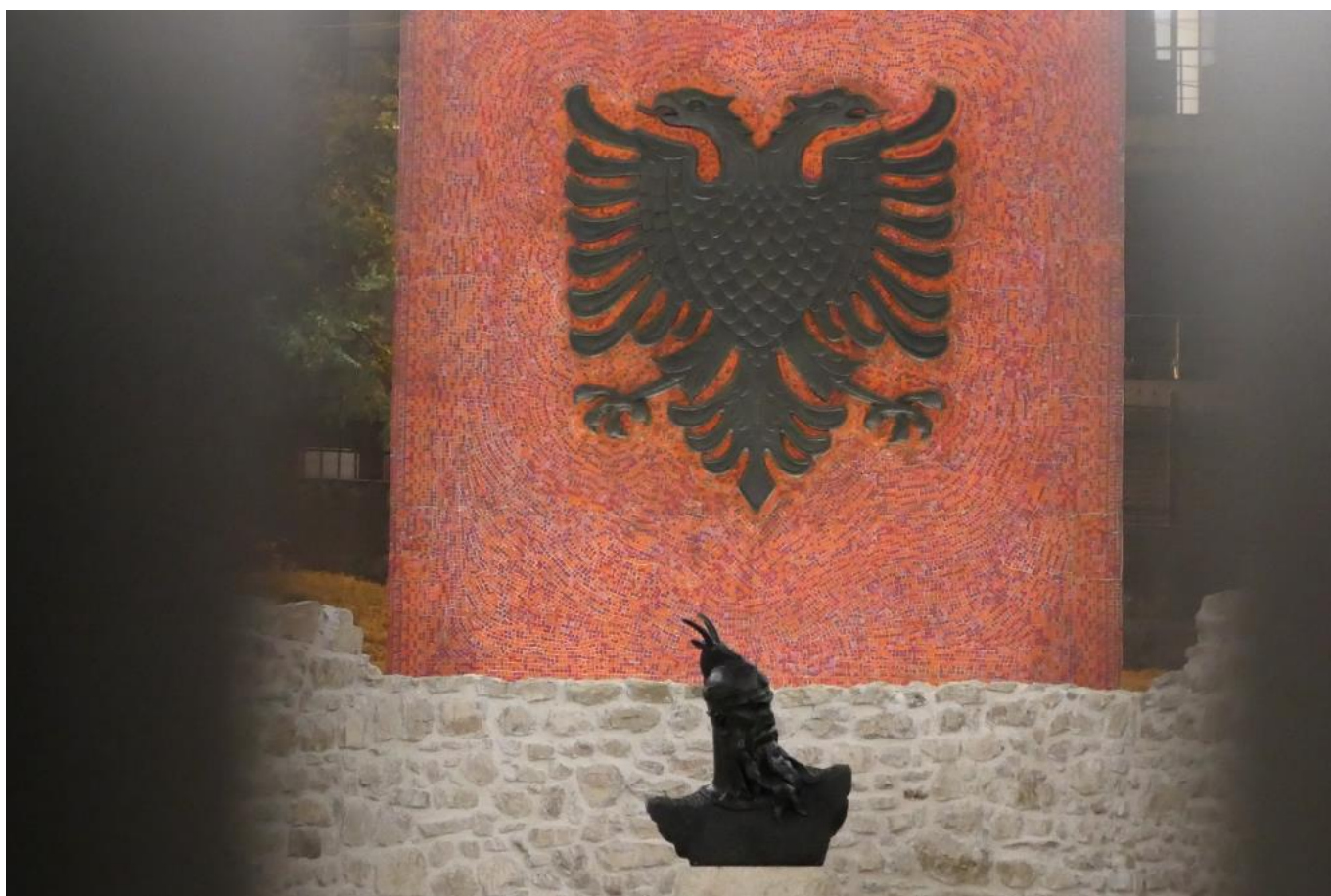

To, čo poznáme z našej "československej" histórie, bolo prítomné i tu: znárodnenie priemyslu, industrializácia a kolektivizácia poľnohospodárstva a pod. V roku 1967 zakázala albánska vláda praktizovanie náboženstva a vyhlásila ateizmus ako štátnu doktrínu. Albánsko sa tak oficiálne stalo prvým ateistickým štátom na svete. Hlavným pilierom režimu bola tajná štátna polícia Sigurimi, ktorá kontrolovala všetok politický a spoločenský život v krajine. To sa odrazilo v každodennom živote Albáncov (prenasledovanie duchovenstva, zákaz vycestovania, odstránenie tradícií).

Počas totalitného režimu boli väznené, mučené a umučené tisíce ľudí, medzi nimi kňazi, rehoľníci a rehoľné sestry, laici angažujúci sa (tajne) v náboženskom živote a mnohí ďalší „nepriatelia“ režimu. Oficiálne štatistiky hovoria, že 42 772 osôb albánskej národnosti malo

Devastačný dopad ateizácie komunistického režimu v Albánsku – misionárske výzvy

status politicky prenasledovaných, z toho bolo väznených 14 563 osôb (z nich takmer 1 000 vo väzení zomrelo) a odsúdených bolo 5 540 osôb. V koncentračných táboroch bolo umiestnených 21 401 osôb, takmer 300 osôb psychicky ťažko ochorelo v dôsledku väzenia, násilia a mučenia (uvádzam túto základnú štatistiku, ktorá sa nachádza na jednom z miest, kde sú dodnes zachované cely väzenia, vypočúvania a mučenia, medzi nimi i cely dvoch zo 40 albánskych mučeníkov). Katolícka cirkev Albánska má teda 40 mučeníkov, z ktorých viacerí sú jezuitskí a františkánski kňazi.

Z hľadiska cirkevno-juridického členenia má Albánsko 5 diecéz a jednu Apoštolskú administratúru – tá v sebe zahŕňa i farnosti, ktoré spravujú misionári verbisti.

Aspoň pár riadkami vám priblížim pastoračnú situáciu v Apoštolskej administratúre, ktorá je geograficky situovaná v južnom Albánsku. Podľa štatistík z roku 2017 spadá do Administratúry vyše 1 433 000 obyvateľov, z toho je pokrstených 3 730 (teda ani nie 0,3 %). Administratúra pozostáva z 15 farností a viacerých reholných komunít. Počet kňazov v Administratúre klesol oproti roku 2017 z 12 na 5. Z toho je ľahké usúdiť, že – bohužiaľ – v niektorých farnostiach z dôsledku nedostatku kňazov nemajú veriaci ani v nedeľu možnosť zúčastniť sa eucharistického slávenia. Väčšinu územia Administratúry tvoria oblasti s moslimským a ortodoxným náboženstvom. Katolícka cirkev je počtom viac situovaná na severe Albánska, kde sa nachádza i kňazský seminár. Z našej Administratúry je v ňom jeden

seminarista, ostatní ôsmi sú z iných diecéz Albánska, traja sú z iných krajín (Kosovo, Chorvátsko, Čierna Hora), kam sa po vysviacke vrátia.

Keďže Albánsko je prevažne moslimskou krajinou (najmä preto, že od 15. storočia bola súčasťou Osmanskej ríše a kresťania boli znevýhodňovaní, ba neskôr i prenasledovaní pre vieru), myslím, že je zaujímavou otázkou, ako tieto tri náboženstvá (moslimovia, kresťania ortodoxných cirkví a kresťania katolíci) spolu žijú a vzájomne vychádzajú... Na lepšie pochopenie situácie sa s vami podelím o jednu konkrétnu iniciatívu prevažne moslimskej dediny blízko mesta Elbasan (44 km od Tirany). Držal som v rukách žiadosť s viac než 150 (!) podpismi moslimov, ktorí sa v nej obracajú na katolíckeho kňaza (má na starosti malú hrstku katolíkov v tej dedinke) s výslovnou túžbou viac poznať, kto je Ježiš podľa katolíckej náuky. Odvolávajú sa na svoje kresťanské korene, ktoré siahajú hlbšie než tie moslimské (datované až od nástupu násilnej islamizácie v 15. storočí). Títo moslimovia osobne poznajú istého mladého muža, ktorý bol pokrstený ako dospelý a ktorý v ich dedine veľa pomohol chudobným a chorým... Jeho príklad a nezištná služba mnohých moslimov natoľko inšpirovala, že sa začali zaujímať o jeho hlbšie motivácie, s ktorými koná službu kresťanskej lásky. Príklad jedného zapálil túžbu poznať Ježiša Krista v mnohých. Verím, že práve toto je naša prvoradá misia. Práve príklad tohto mladého muža je dôkazom toho, že *verba movent, exempla trahunt*. Hoci uvádzam iba tento príklad (je ich však veľa, napr. i to, že každý rok sa u nás pripravujú na sviatosti dospelí pochádzajúci z moslimských rodín), platí - a sami Albánci by vám to potvrdili -, že koexistencia troch náboženstiev je v Albánsku mierová a vyznačuje sa vzájomným rešpektom.

Chcem vás poprosiť o istú formu pomoci... Vyššie som spomenul, že nás je v celej Administratúre iba 5 kňazov. Ak poznáte niekoho, kto premýšľa nad misijno-pastoračnou skúsenosťou (myslím najmä kňazov Fidei donum), povzbudte ich pre misiu v Albánsku. O reč nech nie sú ustarostení, časom sa človek so štipkou chuti naučí i to, čo by nikdy neveril, že sa môže naučiť... Som hlboko presvedčený, že i takáto služba zo strany kňazov túžiacich po misijnej skúsenosti, by mohla Katolíckej cirkvi (nielen) v Albánsku veľmi pomôcť.

Gorazd Kohút, SVD

Gorazd Kohút, SVD, pochádza z Močenku, je členom rehole verbistov a v Albánsku pracuje od roku 2019.

Článok bol publikovaný v časopise [Zasvätený život 01/2020](#).

Foto: Františka Čáčková, OSF

The post [Devastačný dopad ateizácie komunistického režimu v Albánsku - misionárske výzvy](#) appeared first on [Zasvätený život](#).

Devastačný dopad ateizácie komunistického režimu v Albánsku -
misionárske výzvy

(Zamyslenie zo stránky zasvatenyzivot.sk.)